

De Staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane
Mevrouw drs. A.C. van Huffelen
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum
20 augustus 2020

Ons kenmerk
z2020-12155

Uw brief van
2 juli 2020

Contactpersoon
Mw. mr. J.E. Landman
070 8888 500

Uw kenmerk
2020-0000125496

Onderwerp

Advies over het concept voor de Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen

Geachte mevrouw Van Huffelen,

Bij brief van 2 juli 2020 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor wijziging van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen en enkele andere wetten met het oog op verbetering van de uitvoerbaarheid van toeslagen (Wet verbetering uitvoerbaarheid toeslagen) (hierna: het concept).

De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het huidige stelsel van toeslagen veroorzaakt onzekerheid en onvoorspelbaarheid en heeft ertoe geleid dat burgers soms in ernstige problemen zijn gebracht. Het kabinet heeft daarom een hervorming aangekondigd van het toeslagensysteem. Deze hervorming zal een langere periode beslaan, maar vanwege de urgentie van de problematiek acht het kabinet het noodzakelijk om nu reeds een aantal wettelijke maatregelen te treffen. Het concept ziet op deze maatregelen voor de korte termijn.

Het concept breidt onder meer de bevoegdheid van de Belastingdienst/Toeslagen tot het opvragen van gegevens en inlichtingen die van belang zijn voor de uitvoering van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir), de daarop berustende bepalingen of een inkomensafhankelijke regeling, uit tot administratieplichtigen en verhuurders.¹

¹ Artikel 38, eerste lid, van de Awir.

Datum
20 augustus 2020

Ons kenmerk
z2020-12155

Ook bepaalt het concept onder meer dat de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (amvb)² aan te wijzen lichamen, instellingen, diensten, rechtspersonen of personen gehouden zijn de bij of krachtens amvb aan te wijzen gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming voor de beoordeling van de aanspraak op of de bepaling van de hoogte van de tegemoetkoming of het voorschot van een derde of het herzien van een voorschot van een derde van belang kunnen zijn, uit eigener beweging te verstrekken aan de Belastingdienst/Toeslagen volgens bij of krachtens amvb te stellen regels.³

Deze uitbreidingen tot het verstrekken van informatie aan de Belastingdienst/Toeslagen beogen het effectiever beoordelen van aanvragen via contra-informatie en een verlichting van de administratieve lasten voor de burger.⁴

Advies

Noodzaak informatieverstrekking

Het opvragen van gegevens bij een ander dan de betrokkene en de verplichting tot het verstrekken van gegevens uit eigen beweging door derden kunnen nuttig en effectief zijn, maar leveren ook inbreuken op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen op, zoals neergelegd in de AVG, de Grondwet en diverse verdragen. Het is daarom van belang dat de noodzaak van deze gegevensverwerkingen en de in dat kader te maken belangenafweging duidelijk kenbaar is uit expliciete overwegingen in de memorie van toelichting. Op dit punt schiet het concept nog tekort.

Weliswaar zijn de doelen van de gegevensverwerkingen genoemd (het effectiever beoordelen van aanvragen via contra-informatie en een verlichting van de administratieve lasten voor de burger), maar daarmee is de noodzaak en de in dat kader te maken belangenafweging niet gegeven. Uitgaande van deze doeleinden, moet de inefficiency van de huidige wijze van beoordelen van aanvragen en de administratieve belasting voor de burger in dit kader worden aangetoond. Ook moet worden onderbouwd dat deze inefficiency en belasting voor de burger dusdanig zwaarwegend zijn dat de voorgestelde gegevensverwerkingen en de daarmee gepaard gaande inbreuken op de persoonlijke levenssfeer gerechtvaardigd zijn. Daarvan is naar het oordeel van de AP niet snel sprake.

De AP adviseert om de noodzaak en de in dat kader te maken belangenafweging te onderbouwen in de toelichting.

Aanvullingen toelichting

De toelichting zal op diverse plekken nog worden aangevuld.⁵

De AP adviseert om te bezien of de aanvullingen alsnog ter advisering aan de AP moeten worden voorgelegd.

² In het concept staat 'bij of krachtens deze wet', maar deze formulering is voorbehouden aan delegatiebepalingen in de grondwet. Bedoeld zal zijn 'bij of krachtens amvb' (aanwijzing 2.26 van de Aanwijzingen voor de regelgeving).

³ Artikel 38, tweede lid, van de Awir.

⁴ Toelichting, p. 28.

⁵ Toelichting, p. 6 en 11.

Datum
20 augustus 2020

Ons kenmerk
z2020-12155

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

drs. C. E. Mur
Bestuurslid